

2016-11-08

Referens:
Dnr 2016-595 420Er referens
M2016/01735/KIMiljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över delbetänkande från Miljömålsberedning- en med förslag om en klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige

Skellefteå kommun har för yttrande mottagit rubricerade delbetänkande, och anför följande:

Miljömålsberedningens förslag är omfattande och långtgående men naturligtvis viktiga för att landet ska få en långsiktigt hållbar miljö- och samhällsutveckling. I Skellefteå kommun där avstånden är stora och många delar av näringslivet är relaterat till bas-industri finns en oro att de nödvändiga omställningarna kan bli tunga att bära. Det är därför viktigt att konsekvenser av de planerade åtgärderna studeras och följs av insatser som kompenserar för minskad konkurrenskraft. Jord- och skogsbruk, energi-produktion och gruvnäring samt verksamheter för förädling av produkter från dessa har stor betydelse samtidigt som en omställning för att minska utsläppen i många fall kan bli svår och dyrbar. Omställningen kräver alltså anpassning för delar av landet med stora avstånd och stor andel basindustri.

Ett framgångsrikt förverkligande av klimat- och luftvårdsstrategin förutsätter att staten skapar bra samverkan och arbetsprocesser såväl regionalt som lokalt. Goda samarbets-former och incitament för regioner, kommuner och viktiga företag och aktörer behövs eftersom det i många fall finns möjligheter att skapa lokala lösningar som sänker utsläppen. I utredningen saknas också tydliga beskrivningar beträffande ansvars-förhållanden och genomförande.

Klimat- och luftvårdsstrategin baseras till stor del på en teknikneutral koldioxidskatt. En sådan skatt kommer att bli ett starkt styrmedel men det krävs att utformningen av reglerna tar hänsyn till de stora avstånden för både resor och transport av gods i regionen.

De lokalt viktiga verksamheterna inom skogsbruk och skogsindustri, jordbruk och livsmedelsindustri samt gruvnäring och metallindustri är samtliga till stor del beroende av fossil energi till arbetsmaskiner, processer och transporter. För dessas omställning krävs insatser som möjliggör omställning till ny teknik och drivmedel. Lokalt finns

både naturgivna förutsättningar och kompetens för att skapa sådana förändringar. Det gäller exempelvis från grön el från sol, vind, vatten och biobränsle som biogas från avfall och bioråvara. Skellefteå kommun erbjuder sig gärna att delta och driva på sådan utveckling.

Konsumtionsperspektivet behandlas extensivt i betänkandet trots att konsumtionen är starkt miljöpåverkande. Olika varor, dess förpackningar, omhändertagande och transporter medför utsläpp i varierande grad. Även utvecklingen av externhandeln är viktig för hur samhällets rese- och transportbehov påverkas. I genomförandet av strategin måste därför konsumtionsperspektivet beaktas särskilt.

I Skellefteå kan en omställning ske genom ökad kollektivtrafik och åtgärder för att fler ska gå och cykla i tätortsmiljöer. Samtidigt måste förändringarna ta hänsyn till att halva befolkningen i kommunen bor i landsbygdsområden och liksom att många arbetsplatser också är lokaliserade till platser som för närvarande förutsätter resor med bil. Vissa delar av detta kan ersättas med förbättrad kollektivtrafik. Utredningen föreslår ökade skatter och det är viktigt att skapa modeller som balanserar detta i landsbygdsområden, antingen genom stöd till kollektivtrafik eller ekonomisk kompensation.

Landet har behov av ett omfattande bostadsbyggande och renovering av äldre bostäder. Utveckling genom investering i nya bostäder och energieffektivisering medför i sig ökade belastningar samtidigt som det på sikt sänker utsläppen om utformning och utförande görs rätt. Livscykelanalyser visar att just träbyggande kan vara en viktig del i lägre emissioner. Skellefteå kommun har också tagit en ledande funktion inom Trästad Sverige för öka träbyggandet. Ökat träbyggande kan alltså vara en del i genomförandet av klimat- och luftvårdsstrategin.

Skellefteå kommun har övertagit ansvaret för den lokala flygplatsen från staten. Det medför att kommunen understödjer driften av flygplatsen samtidigt som bristen på marknadskonkurrens medför höga biljettpreiser. Detta i kombination med att Skellefteå saknas persontrafik med järnväg innebär stora begränsningar och belastningar på både enskilda, företag och samhället. En ökad beskattning av flyget med ytterligare ökande kostnader för flygresor skulle troligen få förödande konsekvenser. Skellefteå kommun behöver trafik på en funktionell kustjärnväg (Norrbottenbanan) samt måste ha långsiktigt rimliga resekostnader med flyg.

Besöksnäringen bedöms fortsätta att öka i framtiden över hela landet och Skellefteå kommun vill därför satsa för att stärka den lokala näringen. I kommunen pågår arbete för bättre resemöjligheter, utvecklade besöksmål samt stärkt restaurang- och hotellverksamhet. Besöksnäringen tas inte upp särskilt i betänkandet varför det inför färdigställandet bör kompletteras med sådana skrivningar.

Avslutningsvis vill Skellefteå kommun framhålla att landets glesbygd generellt sett har en särskild problematik vad avser persontrafik, varutransporter och kollektivtrafik. När

SKELLEFTEÅ KOMMUN

strategier utformas måste dessa problem, och lösningar på dessa, särskilt beaktas. Det gäller alla kommuner utanför storstäderna, men är extra viktigt för kommuner med stor geografisk yta, stora avstånd och därmed sammanhängande utmaningar vad gäller att tillhandahålla infrastruktur och service till alla medborgare.

Skellefteå kommun

Lorents Burman

Kommunstyrelsens ordförande